

Afspraken over foto- en filmgebruik op Helen Parkhurst

mei 2017

Het delen van foto's of video's waarbij leerlingen of medewerkers in beeld komen via bijvoorbeeld website of social media is voor de meeste scholen dagelijkse praktijk en draagt doorgaans bij aan goede pr: de school krijgt er letterlijk 'smoel'door en laat zien dat het beleid transparant is en de school bruist van activiteiten. Gezien de meestal positieve reacties op berichtgeving en de hoeveelheid 'likes' op de HP Facebookpagina blijkt dat veel mensen het beeldmateriaal kunnen waarderen en zich daardoor betrokken voelen bij de school.

Problemen met beeldmateriaal

Toch kunnen er in een enkel geval problemen ontstaan met gebruik door derden of met zaken die betrekking hebben op privacy of sociaal aanvaardbare omgangsvormen. Voorbeelden zijn plak- en knipwerk waardoor een foto of filmfragment voor andere dan de oorspronkelijke doelen gebruikt wordt. Ook kan een facebookbericht bijvoorbeeld aanleiding zijn tot ongewenste reacties die mensen kunnen schaden of aantasten in hun privacy, waaronder verschillende vormen van pestgedrag.

Aansprakelijkheid

Zodra misbruik ontstaat door derden kan de school hiervoor niet aansprakelijk worden gesteld. De school schendt op dat moment niet de privacy van de afgebeelde, dat doet degene die zich het materiaal wederrechtelijk toeëigent. Een bezoeker van onze schoolsite of facebookpagina mag geen auteursrechtelijk beschermde werken of andere opgeslagen informatie openbaar maken of verveelvoudigen zonder toestemming van het Helen Parkhurst (ook niet via een eigen netwerk).

De verantwoordelijkheid van de school

Een foto waarop een leerling of medewerker van school herkenbaar in beeld is, zegt wel iets over de persoon in kwestie. De foto is een persoonsgegeven. Daarom is de Wet Bescherming Persoonsgegevens van toepassing op gebruik van (pas)foto's waarop een of meerdere personen herkenbaar in beeld zijn. Als de school die foto bijvoorbeeld op de website wil zetten, dan is daar geen andere grondslag voor mogelijk dan toestemming. Uit de praktijk blijkt dat scholen verschillend omgaan met toestemming vragen. Meestal wordt de toestemming geregeld bij de inschrijving van de leerling. Medewerkers en leerlingen kunnen ten allen tijde aangeven dat zij niet geportretteerd willen worden. De pr- medewerker en fotografen houden daar dan rekening mee. Op Helen Parkhurst is dat niet anders.

Toestemming vragen

De school wijst de ouders/verzorgers er jaarlijks via de schoolgids op dat de school gebruikmaakt van persoonlijke gegevens en dat ze bezwaar kunnen maken tegen foto's op de website, facebook of andere media. Dat is niet helemaal zoals de wetgever dit bedoelde, maar het komt wel tegemoet aan de bescherming van de privacy van de leerlingen. De volgende passage staat in de schoolgids: *Als ouders principieel bezwaar hebben tegen het maken van foto's of filmopnames van een leerling, dan verzoeken wij hen dat aan het begin van het schooljaar schriftelijk kenbaar te maken.*

Beeldmateriaal verwijderen

Ook kan achteraf beeldmateriaal worden verwijderd. Bij elk foto-album op de HP Facebookpagina staat vermeld dat men een berichtje kan sturen om de foto te verwijderen. Dit kan doorgaans binnen een dag geregeld worden. Dat de foto of het filmpje ondertussen al gekopieerd kan zijn en elders op internet rondzwerft, valt niet te voorkomen. Het is ook ondoenlijk om aan iedere afgebeelde persoon vooraf toestemming voor publicatie te vragen. Vaak is nog wel te achterhalen waar de foto of het filmpje terecht is gekomen en kunnen daders worden getraceerd.

Selecteren beeldmateriaal

Bij het selecteren van beeldmateriaal wordt er verder rekening mee gehouden dat geportretteerden er redelijk flatteus en niet-aanstootgevend op staan. Ook is van enkele leerlingen bekend dat zij beslist niet op een foto mogen staan vanwege persoonlijke omstandigheden. Daar wordt uiteraard scherp op gelet.

Situationele verschillen

Het moment en de situatie waarin de foto of het filmpje wordt gemaakt, is ook van belang. Is er sprake van een groepsfoto of een foto waarop iemand bewust poseert, dan geeft de geportretteerde daarmee impliciet toestemming voor het gebruik van de foto. Duikt iemand weg zodat duidelijk is dat portrettering niet op prijs wordt gesteld, dan houdt de fotograaf op school daar rekening mee en gebruikt de foto niet. Wordt de foto gebruikt voor ruime verspreiding, bijvoorbeeld voor de cover van een schoolgids of poster die in de stad komt te hangen, dan wordt schriftelijk toestemming aan ouders/verzorgers en medewerkers gevraagd middels een speciaal toestemmingsformulier.

Openbaar of achter inlogcode

Helen Parkhurst zou ertoe kunnen besluiten om beeldmateriaal alleen achter een inlogcode op leerling- of ouderportaal of voor medewerkers op Sharepoint te plaatsen. Dit voorkomt echter niet dat personen onderling het beeldmateriaal kunnen uitwisselen of naar buiten brengen. Mede vanwege het slechts sporadisch optreden van problemen, kiezen wij er alsnog voor het beeldmateriaal gewoon via facebook en youtube beschikbaar te stellen. Daarbij wel een advies aan iedereen: geef door als je écht niet wilt dat jouw afbeelding wordt gebruikt. Mail dan naar: Gon Kiesewetter, g.kiesewetter@helenpark.nl.